

Til

verdiskaping@oed.dep.no
«Innspill Stortingsmelding»

Deres ref.: 68/20
Deres dato: 12.11.2020
Vår ref. ITW/JCG/SMH/St.meld
Vår dato: 9.12.2020

Innspill til Stortingsmelding om langsiktig verdiskaping fra norske energiresurser

Norsk Hydrogenforum (NHF) er en nasjonal bransjeforening for hydrogen som representerer store og viktige deler av industrien og forsknings- og utdanningsmiljøene i Norge. NHF mener det er svært positivt at regjeringen vil legge fram en stortingsmelding om verdiskaping og et veikart for hydrogen. Dette vil bidra til å skape forutsigbarhet for hydrogenbransjen, og NHF imøteser konkrete, langsiktige og ambisøse planer for hydrogen i Norge, slik vi nå ser i andre europeiske land.

Norge har et betydelig verdiskapingspotensial innenfor hydrogen

De største mulighetene for Norge ligger i en bred og omfattende hydrogensatsing der Norge har spesielle fortrinn. Dette gjelder innen følgende områder:

- Storskala eksport av bærekraftig hydrogen i form av videreforedling av naturgass med karbonfangst og lagring, som ved satsingen på Langskip vil gi ren hydrogen
- Storskala bruk av elektrolysebasert hydrogen til bruk i norsk industri og transport, samt til produksjon av grønn ammoniakk. Resulterer i sluttprodukter med varige konkurransefortrinn
- Økt utnyttelse av norske, fornybare energikilder, da spesielt innestengt vind- og småkraft og derigjennom utnyttelse av hydrogens stabiliserende rolle i det stasjonære energisystemet
- Utvikling og støtte til infrastruktur for hydrogen rettet mot transportsektoren, med fokus på at de skal være skalerbare når etterspørselen øker
- Videreutvikling og posisjonering av norsk leverandørindustri gjennom å støtte forskning på materialutvikling, avanserte produksjonsmetoder og prosess teknologi og -optimering
- Stimulere til utvikling av nye løsninger for bærekraftig produksjon og bruk av ammoniakk som drivstoff, gitt Norges lange tradisjoner innen gjødselproduksjon.

Et solid hjemmemarked vil være avgjørende

NHO-rapporten «Grønne elektriske verdikjeder» beregner potensialet for grønt hydrogen til 10-20 milliarder kr. i omsetning for norske bedrifter i 2030, og 70-300 milliarder kr. i 2050. DNV GL's synteserapport, som vektlegger både grønt og blått hydrogen, viser også det betydelige antallet arbeidsplasser som kan skapes i hele landet og som vil bidra til å styrke eksportnæringen.

For at vi skal lykkes med dette, er det avgjørende at det stimuleres til et hjemmemarked for norske industriaktører, spesielt for små- og mellomstore bedrifter, som per dags dato ikke har noen betydelig eksport av sine produkter. Hjemmemarkedet vil kunne fungere som et springbrett for norske SMB-er inn mot et større globalt marked.

Våre store energi- og teknologibedrifter må også få rammebetingelser som gjør at produksjonen beholdes i Norge. Manglende hjemmemarked med tilhørende testmuligheter for nye innovasjoner gjør at flere virksomheter vurderer å flytte deler av produksjonen til andre land. Dette er en utvikling som NHF håper at Stortingsmeldingen kan bidra til å snu.

Norge har lange tradisjoner innenfor maritim sektor og her kan norske verft og underleverandører eksportere hydrogenfartøy og hydrogenteknologi i en betydelig skala. For å få ballen til å rulle, og oppnå konkurransedyktige priser, er det viktig at det gis støtte til og igangsettes prosjekter av en viss størrelse. Vi har ved flere anledninger sett eksempler på at virkemidlene har vært gunstigere i andre land og at prosjekter derfor har vært igangsatt utenfor Norge. Det er derfor av stor betydning at det gis støtte til storskala prosjekter i Norge. I den forbindelse er det veldig gledelig at Norge har meldt seg på IPCEI, og NHFs medlemmer er klare for å svare på en Call for Interest.

Omstilling og videreutvikling av norsk kompetanse i verdensklasse

Norges kompetanse innen olje og gass, ikke minst i den omfattende leverandørindustrien, må omstilles og videreutvikles etter hvert som olje- og gassproduksjonen reduseres. Dette vil kunne gi Norge et stort fortrinn med hensyn til å ta markedsposisjoner innen hydrogenteknologi. I tillegg vil utnyttelse av offshore installasjoner til nye, grønne formål som hub for hydrogenproduksjon fra offshore vindkraft, bidra til å skape store verdier.

Hydrogen vil spille en viktig rolle i industrien og i energisystemet

Hydrogen kan bidra til betydelige utslippsreduksjoner i industrien ved å erstatte fossil energi som innsatsfaktor og varmekilde, for eksempel som reduksjonsmiddel i stålproduksjon. Bruk av hydrogen kan eliminere store punktutslipp fra landbasert industri, og bidra til at norske bedrifter kan eksportere viktige produkter som for eksempel armeringsstål og kunstgjødsel med svært lave CO₂-fotavtrykk. I tidlig fase er det store merkostnader ved å erstatte fossil energi. Et system som premierer CO₂-kutt utover egen kvote, vil stimulere industrien til å gjennomføre effektive klimatiltak.

Hydrogen kan spille en viktig rolle i energisystemet også i Norge. Lokal hydrogenproduksjon kan være et alternativ til nettutbygging i grisgrendte områder med svakt nett og høye nett-tap, eller der ny kraftproduksjon ikke kan bygges fordi nettilgang mangler og er for kostbart å bygge. Å produsere hydrogen fra overskuddskraft fra vind, sol eller uregulert småkraft gjør at man kan utnytte energi som ellers ville gått tapt. Dette gir verdiskaping i distriktene, og gjør at vi utnytter mer av nasjonens fornybare kraftressurser.

Lokal verdiskaping må ses i sammenheng med nasjonal satsing

NHF har etablert et fylkesnettverk og det jobbes aktivt for å fremme hydrogen i fylkeskommuner og flere kommuner over hele landet. Dette er for å finne løsninger som reduserer klimagassutslipp, men like viktig for å bidra til næringsutvikling og lokal verdiskaping. For å lykkes med dette, må verdikjedene utvikles både på nasjonalt, regionalt og lokalt nivå.

NHF har også sendt inn et innspill til veikart for hydrogen, der vi kommer med mer konkrete innspill om hva vi mener må til for at hydrogen kan bidra til verdiskaping og grønne arbeidsplasser. NHF ønsker å være en konstruktiv bidragsyter til regjeringens arbeid med stortingsmeldingen, og ser fram til videre dialog med Olje- og energidepartementet.

Med vennlig hilsen
Norsk Hydrogenforum

Ingebjørg Telnes Wilhelmsen
Generalsekretær